

Regatul NORVEGIEI

Kongeriket Norge - norvegiana bokmål
Kongeriket Noreg - norvegiana ninorsk

*Numele țării este o combinație între termenii nordici vechi **nordr** și **vegr** care înseamnă „calea nordică” și se referă la coastă vestică a Norvegiei care este foarte extinsă*

Capitala: Oslo, 658,390 locuitori, densitate - 1400 loc./km² (2016) **Alte mari orașe** Bergen, Trondheim, Stavanger

Populație: 5,265,158 milioane locuitori (est. iulie 2016 - CIA World Factbook)

Suprafață: 323,802km²(135 % din România)

Densitatea populației: 15,5 loc./km²- 2016

Unități administrative - 19 provincii (fylker, singular - fylke): Akershus, Aust-Agder, Buskerud, Finnmark, Hedmark, Hordaland, More og Romsdal, Nordland, Nord-Trøndelag, Oppland, Oslo, Ostfold, Rogaland, Sogn og Fjordane, Sor-Trøndelag, Telemark, Troms, Vest-Agder, Vestfold

Geografie și climă:

-**localizare:** țară aflată în vestul Peninsulei Scandinave, cu o coastă extrem de extinsă; include și Arhipelagul Svalbard, situat în Oceanul Arctic la 600 de km de coasta Norvegiei, precum și teritorii dependente și nelocuite în Antarctica și zona sub-antartică: Insula Bouvet, Insula Petru I și Țara Reginei Maud

- **vecini:** Oceanul Atlanticului de Nord și Marea Barents (V) , Finlanda și Federația Rusă (NE), Suedia (E), Danemarca (S)

zone de latitudini similare; lanțurile muntoase au climat subarctic și de tundră, iar Oslo temperat continental; datorită latitudinii, mare parte din Norvegia are serioase variații sezoniere ale luminii solare (Țara Soarelui de la Miezul Noptii) - de la sfârșitul lui mai până în iulie soarele nu coboară sub linia orizontului la nord de Cercul Arctic, iar în restul țării sunt 20 de ore de lumină; de la sfârșitul lui noiembrie până la sfârșitul lui ianuarie este noapte polară

Componența etnică: norvegieni 94,4% (inclusiv 60,000 de sami), alți europeni 3,6%, alții 2% - est.2007

Apartenența confesională: Biserica Norvegiei (evanghelică-luterană) - 82,1%, alți creștini evanghelici 3,9%, romano-catolici 1,8%; musulmani 2,3%; altele 2,4%; nespecificat 7,5% - est. 2011

Ziua națională și alte sărbători importante:

- 17 mai - Ziua Constituției (adoptarea legii fundamentale în 1814)
- 06 februarie - ziua populației Sami

Limbi: norvegiana în cele două forme oficiale - bokmål și ninorsk (80-85%) + mici minorități vorbitoare de finlandeză și limba populației sami.

Formă de guvernământ: monarhie constituțională parlamentară; locul 1 în **Indexul Democrației** **Dreptul la vot** - 18 ani, sufragiu universal. **Conducere actuală** (mai 2017):

- **Rege:** HARALD V- ian. 1991

- **relief:** țara este dominată de munți și zone înalte, Munții Scandinaviei constituie granița estică cu Suedia; cuprinde ghețari și fiorduri - Sognefjorden este al doilea ca adâncime din lume și primul ca lungime (204km);

- **clima:** extinderea mare pe latitudine presupune și varietate climatică: Gulf Stream asigură o climă blândă zonelor de coastă în comparație cu

Repere istorice: populații de pescari și vânători ocupau nordul Germaniei și sudul Peninsulei Scandinave cu 12.000 de ani în urmă; treptat, acestea au urmat coasta spre nord și către cercul polar mult mai târziu; între 3000-2500 î.Hr., estul Norvegiei a fost populat de noi coloniști (cultura ceramicii cordate) care erau agricultori indo-europeni; cea mai veche inscripție runică norvegiană datează din sec al III-lea; au existat și influențe romane, iar apoi a urmat epoca vikingilor care prin cuceririle lor, explorările marine și comerț au ajuns până în America de Nord, Islanda, Rusia și Marea Britanie; Harald cel Blond a unificat triburile norvegiene în **872** și este considerat primul rege; creștinarea țării are loc în sec. X-XI, în special datorită regilor misionari Olaf Triggvasson și Sf. Olaf Haakon cel Bun, primul rege creștin al Norvegiei; Uniunea de la Kalmar 1397-1521 (Norvegia, Suedia și Danemarca au fost unite sub același rege); 1536 - Norvegia devine o colonie a Danemarcei; 1814-**1905** - uniune cu Suedia până la independența; neutră în primul și al doilea război mondial, țara este ocupată totuși de naziști între 1940-1945; în **1949** Norvegia abandonează neutralitatea și devine membru NATO, însă respinge prin două referendumuri, în 1972 și 1994, aderarea la UE; la sfârșitul anilor 60, se descoperă zăcăminte de petrol și gaze naturale în apele teritoriale, fapt care duce la dezvoltarea economică a țării

Moneda și paritate: coroana norvegiană (krone) - 1 RON = 2,07 NOK- 08 mai 2017

Economie: PIB - 364,7 miliarde \$ (PPC) -2016 ,376,3 miliarde \$ (nominal)-2015; PIB/locuitor: 69,300\$ (PPC), 71,500\$ (nominal)- 2016; forța de muncă - 2,8 milioane, rata șomajului - 4,8% -2016; economia Norvegiei este una foarte dezvoltată și are o compoziție mixtă (sector privat extins, dar și companii importante aflate sub tutela statului); deși nu face parte din Uniunea Europeană, Norvegia contribuie la bugetul Uniunii prin intermediul Zonei Economice Europene; statul social și drepturile care provin din acesta sunt foarte dezvoltate

Domenii: servicii (63,5%), industrie (34,7%), agricultură (1,8%) - 2016

Resurse naturale: petrol (al treilea mare producător al lumii), gaz natural, cupru, lemn și cherestea; pește și fructe de mare

Comerț: **export-** petrol și produse petroliere, mașini și echipamente, metale, produse chimice, nave, pește (UK, Germania, Olanda, Franța, Suedia, Belgia, SUA) -2015; **import** - mașini și echipamente, produse chimice, metale, produse alimentare (Suedia, Germania, China, UK, SUA, Danemarca) - 2015

Domenii ale identității naționale:

Patrimoniu cultural: Norvegia este înscrisă în patrimoniul UNESCO cu 1 obiectiv natural (fiordurile din NV) și 7 obiective culturale printre care se numără debarcaderul Bryggen din Bergen, biserica de lemn (stavkirke) din Urnes, picturile rupestre de la Alta sau vechiul oraș minier Røros unde se practica extracția de cupru; în timpurile moderne și contemporane, Norvegia a devenit faimoasă pentru gradul său ridicat de implicare a femeilor și toleranță față de minoritățile sexuale

Literatură: Henrik Ibsen, Alexander Kielland și Jonas Lie sunt autori importanți din epoca de aur a literaturii norvegiene (la sfârșitul sec. XIX), iar Bjørnstjerne Bjørnson, Knut Hamsun și Sigrid Undset sunt câștigători ai Premiului Nobel pentru Literatură

Muzică: Edvard Grieg (cel mai faimos compozitor de muzică clasică norvegian); grupul A-Ha a câștigat faimă mondială în anii 80, iar în ultimele două decenii fenomenul black metal a luat amploare în Norvegia.

Știință: deși a avut matematicieni, fizicieni și chimiști de marcă, Norvegia a fost un adevărat creuzet pentru științele sociale - Arne Næss, filosof și fondator al ecologiei profunde; Johan Galtung, fondatorul studiului păcii; Stein Rokkan - politolog; în 2014 doi cercetători norvegieni May-Britt Moser și Edvard Moser au primit Premiul Nobel pentru Medicină împreună cu John O'Keefe; exploratori norvegieni de talie mondială - Roald Amundsen și Thor Heyerdahl

Sport: datorită climei și poziționării geografice, sporturile de iarnă sunt primordiale în Norvegia, antrenamentul fizic (în special practicarea skiului și a ciclismului) fiind foarte răspândit în rândul populației; Norvegia a organizat de două ori jocurile olimpice de iarnă, cel mai recent în 1994 la Lillehammer și este țara cu cel mai bun palmares la asemenea evenimente; alt sport important cu succes la nivel internațional este handbalul; echipa feminină a câștigat multiple ediții ale campionatelor mondiale și europene, precum și aurul olimpic în 2008 și 2012

Gastronomie: peștele este nu doar o resursă importantă pentru economia norvegiană, dar și o componentă esențială a tradițiilor sale culinare; cele mai utilizate specii sunt: somonul, heringul, păstrăvul și codul; în afară de fructe de mare se folosesc și produse lactate și panificație; lefse este o pâine norvegiană pe bază de cartofi acoperită cu unt și zahăr, pregătită mai ales de Crăciun

Reprezentare în organizații internaționale:

NATO, OCDE, ONU + agențiile ONU, OSCE, Consiliul Europei, Consiliul Arctic, Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială, Organizația Mondială a Comerțului, Organizația Internațională a Muncii, Comitetul Olimpic Internațional, Curtea Internațională de Justiție - acceptă jurisdicția Curții

Istoric relații bilaterale cu România și protocol/acord educație:

- 1917 - stabilire relații diplomatice, ridicate la rang de ambasadă în 1964
- 1976 - acord interguvernamental de colaborare culturală

Linkuri importante:

- Casa Regală- <http://www.royalcourt.no/>
- Parlament - <https://www.stortinget.no/en/In-English/>
- Guvern - <https://www.regjeringen.no/en/the-government/id443314/>
- Min. Educației și Cercetării - <https://www.regjeringen.no/en/dep/kd/id586/>
- MAE <https://www.regjeringen.no/en/dep/ud/id833/>
- Fonduri norvegiene - <http://eeagrants.org/Who-we-are/Norway-Grants>

SURSE:

- *CIA world factbook* - <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/no.html> (economie, guvern, organizații internaționale, date statistice)
- *BBC country profile* - www.bbc.co.uk/news/world-europe-17743896 (repere istorice și fotografia 1)
- *Wikipedia* - versiunile în engleză <https://en.wikipedia.org/wiki/Norway> și română <https://ro.wikipedia.org/wiki/Norvegia> (geografie, istorie, cultură, fotografie 2)
- MAE - <https://www.mae.ro/bilateral-relations/1725#831> (relații bilaterale + reprezentare diplomatică)

- 1998 - program interguvernamental de colaborare în domeniile culturii, educației și cercetării

Reprezentare diplomatică

1. În România:

Ambasada Regatului Norvegiei în România

Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar: E.S. Dna Tove Bruvik WESTBERG

Adresa: 011832 București, Str. Atena nr. 18

Telefon: (0040-21) 306 98 00; 306 98 12 (protocol)

Fax: (0040-21) 306 98 90

E-mail: emb.bucharest@mfa.no

Website: www.norvegia.ro

2. În Norvegia:

Ambasada României în Regatul Norvegiei

Ambasador: domnul Adrian-Gabriel DAVIDOIU

Adresă: Oscars gate 51, 0244 Oslo, Norway

Telefon: + 47 22 441512; + 47 22 560416

Fax: + 47 22 4316 74

E-mail: oslo@mae.ro

Web: <http://oslo.mae.ro>